

**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 21 stycznia 1997 r.**

**w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla
dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania.**

Na podstawie art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej są obowiązani do zapewnienia bezpiecznych warunków wypoczynku i właściwej opieki wychowawczej. Organizatorzy wypoczynku są również obowiązani zatrudniać odpowiednio przygotowaną kadrę pedagogiczną.

§ 2.

Organizatorami wypoczynku mogą być szkoły i placówki, osoby prawne i fizyczne, a także jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

§ 3.

1. Wypoczynek może być organizowany w formach wypoczynku wyjazdowego (np. kolonie, obozy, zimowiska) i formach wypoczynku w miejscu zamieszkania (np. półkolonie, wczasy w mieście), zwanych dalej "placówkami wypoczynku".
2. Liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy nie może przekraczać 20 osób, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, jeżeli przepisy w sprawie ogólnych warunków bezpieczeństwa i higieny nie stanowią inaczej.
3. W przypadku dzieci do 10 roku życia liczba uczestników pozostających pod opieką jednego wychowawcy nie może przekraczać 15 osób.
4. Liczba uczestników wypoczynku pozostających pod opieką jednego wychowawcy ulega zmniejszeniu, jeżeli uczestnikami są dzieci i młodzież niepełnosprawna wymagająca stałej opieki lub pomocy. Zmniejszenie liczby uczestników następuje w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

§ 4.

Wysokość opłat wnoszonych przez uczestników ustala organizator wypoczynku.

§ 5.

Pierwszeństwo w korzystaniu z różnych form wypoczynku, finansowanych z budżetu państwa, mają dzieci:

- 1) będące sierotami, wychowankowie domów dziecka oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także rodzin zastępczych,
- 2) z rodzin wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach materialnych,
- 3) z zaburzeniami somatycznymi potwierdzonymi zaświadczeniem lekarskim i zamieszkujące w środowisku ekologicznie zagrożonym.

§ 6.

1. Placówka wypoczynku może podjąć działalność po przedstawieniu przez organizatora wypoczynku kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na lokalizację placówki:

- 1) karty kwalifikacyjnej obiektu (nie dotyczy obozów wędrownych oraz form wypoczynku organizowanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej),
- 2) danych dotyczących kwalifikacji pracowników pedagogicznych i kierownika placówki wypoczynku, a także informacji o kwalifikacjach pracowników medycznych przewidzianych do zatrudnienia,

- 3) informacji na temat formy wycieczki, liczby turnusów, czasu ich trwania oraz liczby uczestników,
- 4) programu pracy z dziećmi i młodzieżą,
- 5) w przypadku obozów wędrownych - przebiegu trasy.

2. Organizator wycieczki poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej składa dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora.

3. Organizator wycieczki składa dokumenty, o których mowa w ust. 1, nie później niż na 14 dni przed terminem rozpoczęcia działalności placówki wycieczki.

4. Kurator oświaty, o którym mowa w ust. 1 i 2, wydaje organizatorowi wycieczki spełniającemu wymagania określone w ust. 1 zaświadczenie o zgłoszeniu placówki wycieczki.

5. Kurator oświaty, o którym mowa w ust. 1, przesyła kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora wycieczki informację o zgłoszonych placówkach w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia.

6. Wzór karty kwalifikacyjnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 7.

1. Organy prowadzące szkoły lub dyrektorzy szkół upoważnieni przez te organy mogą udostępniać na potrzeby placówek wycieczki obiekty szkolne oraz urządzenia i tereny.

2. Zasady i warunki użytkowania obiektów szkolnych oraz urządzeń i terenów ustalane są w formie umowy pomiędzy ich dysponentem a organizatorem wycieczki.

§ 8.

1. Obiekt przeznaczony na placówkę wycieczki musi spełniać wymogi dotyczące bezpieczeństwa i higieny określone odrębnymi przepisami, a w przypadku organizacji wycieczki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej obiekt musi być ponadto dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników wycieczki.

2. Żywnienie uczestników wycieczki powinno odbywać się zgodnie z zasadami higieny oraz racjonalnego żywienia określonymi w odrębnych przepisach.

§ 9.

1. Organizator wycieczki zobowiązany jest zapewnić uczestnikom wycieczki bezpieczne i higieniczne warunki w czasie ich pobytu w placówce.

2. Uczestnicy wycieczki korzystają z wyznaczonych kąpielisk pod opieką wychowawcy i przynajmniej jednego ratownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

3. Warunki korzystania z kąpeli, organizacji kąpielisk oraz organizowania wycieczek górskich i krajoznawczo-turystycznych określają odrębne przepisy.

4. W razie wypadków uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

5. Zasady organizowania opieki medycznej nad uczestnikami wycieczki określają odrębne przepisy.

§ 10.

1. Uczestnicy przyjmowani są do placówek wycieczki, organizowanych w formie wyjazdowej, na podstawie karty kwalifikacyjnej.

2. Wzór karty kwalifikacyjnej uczestnika placówki wycieczki określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11.

1. Placówką wypoczynku kieruje nauczyciel, czynny instruktor harcerski od stopnia podharcmistra włącznie lub inna osoba, posiadająca co najmniej trzyletni staż pracy opiekuńczo-wychowawczej lub dydaktyczno-wychowawczej, spełniająca warunki określone w § 12 ust. 2. Przepis § 12 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
2. Nauczyciel, czynny instruktor harcerski lub inna osoba, o których mowa w ust. 1, muszą posiadać zaświadczenie o ukończeniu kursu dla kierowników placówek wypoczynku obejmującego program stanowiący [załącznik nr 3](#) do rozporządzenia.
3. Obowiązek posiadania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy osób zajmujących stanowiska kierownicze w publicznych szkołach i placówkach.
4. Do obowiązków kierownika placówki wypoczynku należy w szczególności:
 - 1) kierowanie placówką wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 2) opracowywanie planu pracy oraz rozkładu dnia placówki wypoczynku i kontrola ich realizacji,
 - 3) ustalenie i przydzielenie szczegółowego zakresu czynności poszczególnym pracownikom,
 - 4) kontrola wykonywania obowiązków przez pracowników,
 - 5) zapewnienie uczestnikom placówki wypoczynku właściwej opieki i warunków bezpieczeństwa od momentu przejścia ich od rodziców (prawnych opiekunów) do czasu ponownego przekazania rodzicom (prawym opiekunom),
 - 6) zapewnienie odpowiednich warunków zdrowotnych w placówce wypoczynku zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń i otoczenia,
 - 7) na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) informowanie o zachowaniu dzieci i młodzieży oraz ich stanie zdrowia,
 - 8) nadzór nad przestrzeganiem zasad racjonalnego żywienia,

§ 12.

1. W placówkach wypoczynku wychowawcami mogą być:
 - 1) nauczyciele,
 - 2) studenci szkół wyższych kierunków i specjalności, których program obejmuje przygotowanie pedagogiczne, po odbyciu odpowiedniego przeszkolenia,
 - 3) słuchacze kolegów nauczycielskich i nauczycielskich kolegów językowych, po odbyciu odpowiedniego przeszkolenia,
 - 4) osoby posiadające zaświadczenia o ukończeniu kursu dla wychowawców kolonijnych, obejmującego program określony w [załączniku nr 4](#) do rozporządzenia,
 - 5) instruktorzy harcerscy od stopnia przewodnika włącznie,
 - 6) przodownicy turystyki kwalifikowanej oraz instruktorzy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
 - 7) trenerzy i instruktorzy sportowi.
2. Osoby wymienione w ust. 1 pkt 4-7, podejmujące pracę wychowawcy w placówkach wypoczynku, powinny spełniać następujące warunki:
 - 1) mieć ukończone 18 lat życia,
 - 2) posiadać co najmniej średnie wykształcenie, z zastrzeżeniem ust. 3,
 - 3) posiadać odpowiednie warunki zdrowotne, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
 - 4) posiadać predyspozycje do pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą.
3. Warunek określony w ust. 2 pkt 2 nie dotyczy instruktorów harcerskich, o których mowa w ust. 1 pkt 5, pełniących funkcję wychowawcy w placówkach wypoczynku prowadzonych przez organizacje harcerskie.
4. Do obowiązków wychowawcy w placówce wypoczynku należy w szczególności:
 - 1) zapoznanie się z kartami kwalifikacyjnymi uczestników wypoczynku,
 - 2) prowadzenie dziennika zajęć, którego wzór stanowi [załącznik nr 5](#) do rozporządzenia,
 - 3) opracowywanie planów pracy wychowawczej grupy,
 - 4) organizowanie zajęć zgodnie z rozkładem dnia,
 - 5) sprawowanie opieki nad uczestnikami grupy w zakresie higieny, zdrowia, wyżywienia oraz innych czynności opiekuńczych,

- 6) zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom grupy,
- 7) prowadzenie innych zajęć zleconych przez kierownika placówki wypoczynku.

§ 13.

Kierownik lub przynajmniej jeden z wychowawców placówki wypoczynku organizowanej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym.

§ 14.

Kursy, o których mowa w § 11 ust. 2 oraz w § 12 ust. 1 pkt 4, mogą być organizowane przez kuratoria oświaty i placówki doskonalenia nauczycieli, a także osoby prawne i fizyczne za zgodą i pod nadzorem kuratora oświaty.

§ 15.

Nadzór nad placówkami wypoczynku sprawuje właściwy ze względu na miejsce lokalizacji placówki kurator oświaty.

§ 16.

1. W razie stwierdzenia prowadzenia placówki wypoczynku niezgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności stwierdzenia warunków zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu uczestników placówki, organ sprawujący nadzór nad placówką może zawiesić funkcjonowanie placówki lub - w przypadku otrzymania wniosku odpowiedniego organu - zlikwidować placówkę. W tym przypadku organizator wypoczynku jest obowiązany przenieść uczestników do innego obiektu, spełniającego warunki wymagane odrębnymi przepisami, lub zapewnić uczestnikom niezwłoczny powrót do miejsca zamieszkania.

2. Organ sprawujący nadzór nad placówką wypoczynku zawiadamia o zawieszeniu funkcjonowania lub likwidacji placówki kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora wypoczynku.

§ 17.

Formę gospodarki finansowej placówki wypoczynku określa jej organizator.

§ 18.

Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 lipca 1993 r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej (Dz. U. Nr 67, poz. 323 i z 1994 r. Nr 101, poz. 494).

§ 19.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1997 r.